

Albert van de Meerstraat 40
7555 LD Hengelo

tel. +31 6 24118565
bestuur@sso-twente.nl

Aan de Minister
voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Geachte heer De Jonge,

In deze brief vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Politie en Aedes (de vereniging van wooncorporaties) wijzen op een toename van problemen in de wijken. Beide organisaties bepleiten een integrale wijkaanpak. Alleen beleid dat fysieke ingrepen combineert met de juiste zorg en begeleiding, en zorgt voor opleidingskansen, biedt mogelijkheden tot verbetering, aldus Aedes.

We kunnen anno 2022 vaststellen dat er aan onze samenleving heel wat te repareren valt. Op veel gebieden zijn de overheid en de aan haar gelieerde instanties in gebreke gebleven, wat heeft geleid tot meer armoede, tekortkomingen in het onderwijs, te weinig en te dure woningen, toenemende problemen in de zorg, verschraving van culturele voorzieningen, verdwijnen van sociale cohesie etc.

De Politie wil meer menskracht en met name uitbreiding van het aantal wijkagenten, een duidelijk signaal dat de samenleving ontregeld raakt. Echter voor het oplossen van de problemen in de wijken moet er meer gebeuren.

Opvallend is het gegroeide wantrouwen tussen burgers en instellingen, waaronder die van de overheid. Een voorbeeld is de uitvoering van de regels inzake kindertoeslag of zoals we lezen in het boek "Streng maar onrechtvaardig" over de uitvoering van de bijstandswet, geschreven door een aantal wetenschappers.

Miljoenen burgers hebben te maken met de uitvoering van regels die vaak in een sfeer van wantrouwen, met alle gevolgen van dien, worden uitgevoerd.

Probleem

Wat primair ontbreekt in de samenleving is een goed preventiebeleid.

Daarin kunnen sociaal werkers een belangrijke rol spelen, omdat ze in het privé domein van burgers opereren.

Helaas zijn sociaal werkers in onvoldoende mate bezig met het signaleren en adresseren van maatschappelijke en collectieve problemen, terwijl dit nota bene

een kerntaak is voor de sociaal werker. Het is verontrustend dat hiervoor vanuit het onderwijsveld onvoldoende aandacht is.

Deze en andere signalen zijn voor de in Twente opererende Stichting Sociale Ontwikkeling (SSO) aanleiding dringend aandacht te vragen voor problemen van collectieve aard en een preventieve aanpak.

Op een door SSO georganiseerd symposium op 7 oktober 2021 is het belang aan de orde gesteld van sociaal werk in de wijken, werk dat gericht is op het signaleren en adresseren van problemen van collectieve aard. Bij dit symposium waren aanwezig: sociaal werkers, sociaal werkers woningcorporaties, vertegenwoordigers van het onderwijsveld (MBO en HBO), management welzijnsorganisaties, Movisie en de Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW).

Gesteld werd dat sociaal werkers de aangewezen professionals zijn die verbinding zouden moeten leggen tussen de leefwereld van burgers en de systeemwereld van de instellingen. Sociaal werkers kunnen op het preventieve vlak een belangrijke rol spelen en zo ook de samenwerking van instellingen op wijkniveau versterken, waardoor de wijkagent meer tijd kan besteden aan het echte politiewerk.

Sociaal werkers worden opgeleid in het leggen van verbindingen en het integraal en procesmatig werken vanuit het perspectief van de wijkbewoners.

De belangrijkste taak van het sociaal werk, het signaleren en adresseren van collectieve problemen, krijgt nu onvoldoende gestalte. De sociaal werker beschikt in onvoldoende mate over noodzakelijke kritische en analyserende vaardigheden, aldus opgemerkt tijdens het symposium. Op dit gebied valt er veel te verbeteren, zowel in het onderwijs als in de praktijk.

De leefbaarheid staat in veel wijken onder druk en het is tijd om sociaal werkers een stevige rol te laten spelen. Het is noodzakelijk daarvoor sociaal werkers in te zetten, die met

-engagement en passie- in staat zijn collectieve problemen te signaleren en te adresseren.

De kindertoeslagen-affaire heeft aangetoond dat vroegtijdige signalering van problemen veel leed had kunnen voorkomen, en ook dat de uitvoering van de bijstandswet zeer te wensen overlaat, zo lezen we in het rapport over de effecten van een experimentele aanpak in een aantal gemeenten,

Albert van de Meerstraat 40
7555 LD Hengelo

tel. +31 6 24118565
bestuur@sso-twente.nl

Het is een zaak van grote urgentie dat sociaal werkers die in de frontlinie functioneren hun kerntaak van signaleren en adresseren van problemen gaan uitvoeren. Tegelijkertijd is het uitvoeren ervan niet eenvoudig, omdat inzicht in allerlei bestuurlijke en maatschappelijke processen daarvoor nodig is.

Aanpak

Gezien de leemten in de uitvoering en de gewenste rol van het sociaal werk willen we een pilot starten in de vorm van een Leer-Werk Project (samenwerking van Onderwijs, Overheid en Werkveld).

Het doel van het project is dat sociaal werkers getraind worden in het signaleren en agenderen van collectieve problemen. Daarvoor wordt een trainingsprogramma met 1 of 2 hogescholen ontwikkeld. Het trainingsprogramma wordt uitgevoerd bij 2 welzijnsinstellingen gedurende 2 jaar. Er wordt een docent/onderzoeker aangesteld die het project gaat begeleiden. Het project wordt onderdeel van 2 wijkteams. Voorwaarden van organisatorische aard zullen nog worden ontwikkeld. Samenwerking met de beroepsgroep van sociaal werkers is daarbij van belang.

Voor het samenstellen van het trainingsprogramma kan gebruik worden gemaakt van ervaringen en inzichten van de Masterclass over de politiserende rol van het sociaal werk van de Universiteit van Gent.

Beoogd wordt een grotere gerichtheid van sociaal werkers op het signaleren en adresseren van collectieve problemen. Er zullen criteria worden ontwikkeld op basis waarvan de resultaten van het tweejarig project worden gemeten. Twee wijkteams die niet meedoen vormen een controlegroep. Bij succes zal het trainingsprogramma onderdeel worden van het lesprogramma van het sociaal werk.

Steun

Activistisch sociaal werkers zullen naar verwachting problemen signaleren die in sommige situaties bedreigend kunnen overkomen. Dat kan juist een reden zijn dat sociaal werkers niet gericht zijn op het zien van collectieve problemen. Publieke betrokkenheid bij het project is belangrijk. Het gaat hier immers om een taak te ontwikkelen die tot op heden niet uit de verf is gekomen en snel kan doodbloeden in verband met weerstand van gevestigde instellingen. Politieke en maatschappelijke steun is daarom belangrijk.

Op het symposium is duidelijk geworden dat de signalerende taak gezien wordt als een kerntaak van sociaal werkers, tegelijkertijd weet men niet goed hoe deze taak ingevuld moet worden. Deze situatie leidt tot een afwachtende houding.

Het is hierom dat we de minister van Binnenlandse Zaken vragen ons initiatief te ondersteunen en daartoe contact te leggen met organisaties die in staat zijn de pilot handen en voeten te geven

Ook zullen we Tweede Kamerleden vragen het belang van het project uit te dragen bij het ministerie van BZ

Drees Kroes,
Voorzitter SS0,
06 496 50079